

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Assertionvm Theologicarvm Sfortiae Pallavicini Sacrae Theologiae Professoris in Collegio Romano Societatis Iesv. Libri Qvinque

De Substantia, & Proprietatibus naturalibus Angelorum

Pallavicino, Sforza

Romæ, 1652

Cap. 23. Soluuntur obiectiones contra prædicta, & essentia locutionis in genere magis explicatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38892

CAPUT XXIII.

*Soluuntur obiectiones contra
predicta, & esse locutionis
in genere magis ex-
plicatur.*

77

O Biectiones primò
Ista loquutio,
seu conceptus ad alium ordi-
natus, vel est simplex appre-
hensio, vel iudicium: neutrum
dici potest. Ergo non benè ex-
plicatur. Respondeo, quod
loquutio, vt loquutio importat
solum voluntariam apprehen-
sionem obiecti ordinatam ad
audientem; at loquutio vt ve-
ra, importat iudicium circa
rem, & notitiam talis iudicij in
loquente. Vndè mentitur quis

sic

fic concipiens voluntariè in
ordine ad alium aliquod obie-
ctum, quod nō iudicat verum,
vt eum conceptum ordinet ad
alium: & ideò verba, vt sint cō-
plementum loquutionis, de-
bent esse signa talis appren-
sionis: vt autem sint comple-
mentum locutionis vere, debet
huic apprensiōni annecti iu-
diciū de re apprensa, quod
iudiciū naturaliter significat
talis apprensiō; ipsumque
ordinat ad audientem. Si verò
in eo, qui profert verba nec de-
tur iudiciū ijs verbis confor-
me, nec apprensiō eius iudi-
cij ordinatiua ad audientem;
tunc verba ne quidem erunt
loquutio, adeoque nec falsa
tanquam loquutio, sed falsa in
genere alterius signi.

Obj.

78 Obijcies secundo, non est explicabile quid sit in ea loquutione *ly ad aliud ordinari*. Respondeo ipsum *quid est*, hoc est conceptum propriū huius apprehensionis ordinatiuæ ad aliam, cadere sub experientia; nec proindè posse vltèrius explicari; vt accidit in alijs actibus intentionalibus, qui sunt adeò clari, vt per eos alia explicentur, non verò explicantur ipsi per aliud. Si verò quærantur causæ, ac proprietates huiusmodi apprehensionis. Respondeo, quod sicut voluntas primo ordinatur ad retinendū suum bonum in se, & postea ad effusionem ipsius in alios, sic intellectus primo ordinatur ad gignendam scientiam in se, & postea ad propagandam

in

in
te
te
&
est
fib
ue
ad
tin
fio
dic
Ill
no
tel
ad
fio
m
ter
tia
m
de
&

in alijs. Vndè in vtraque potentia datur diuersus modus tendendi ad vtrumque effectū; & sicut in voluntate diuersus est modus bonum appetendi sibi, & alijs; sic in intellectu diuersa est apprehensio ordinata ad iudicium intelligentis, vt retinendum in se, ab ea apprehensione, quæ ordinatur ad hoc iudicium alteri communicandū. Illa prima apprehensio potest non esse voluntaria, eò quòd intellectus essentialiter ordinetur ad scientiam intelligentis, & sic non debet ad hanc communicationem à libertate determinari; secunda est essentialiter voluntaria, eo quod communicatio scientiæ ad alios debeat esse effectus amicitiae, & per consequens etiam libertatis.

tatis. Quod si talis apprehensio conformetur iudicio apprehendentis, & oriatur à voluntate communicandi alteri veram notitiam, propriæque notitiæ conformem; tunc loquutio ad alterum cōformatur loquutioni ad se, et est vera; si cōtra accidat, difformatur, et est falsa. Ille igitur apprehendendi modus qui refertur ad alios, est essentialiter voluntarius, et, si quidem procedat ex desiderio communicandi scientiam veram, est essentialiter similis illi imagini, quam de eodem obiecto formamus in ordine ad nos, atque adeò concordat loquutio ad alios cum loquutione ad nos ipsos. Si autem procedit ex intentione fallendi, tunc altera loquutio ab altera

tera

tera discordat. Sed quoniam, ut idem S. Thomas notat loco citato, ea apprehensio interna non est intuitibilis ab hominibus immediatè in se ipsa, propter crassitiem corporis; ideò per pactū instituta sunt signa externa ad eam manifestandam; quod non accidit in Angelis. Hæc signa non ideò possunt decipere, quia sunt signa ex pacto, & non naturalia, sed quia significāt immediatè aliquid, quod posset decipere etiam si cerneretur in se ipso; hoc est illas apprehensiones ad alium ordinatas: sicut suspiria, nutus, genuflexiones, & alia huiusmodi, non significant ex pacto, sed per naturā, et tamē possunt esse signa mendacia. Quin etiā quia significationem habent non necessariam, & essentialē,

I sed

sed probabilem, ideò possunt aliquando non esse formaliter signa, vel certè non esse formaliter loquutio; si nimirum re ipsa gerantur sine locutione interna; quocirca tantum per hoc differunt à vocibus, quod habent à natura id, quod voces articulatae habent à pacto.

79 Obijcies tertio, vel istae apprehensiones per voces significatè constituunt adæquatè loquutionem, & si hoc esset, non includerentur in locutione voces externae, vel non constituunt adæquatè, & redit superior difficultas, an voces compleant loquutionem, vel ut prolatae vtcunque, vel ut prolatae taliter. Ergo illae apprehensiones sunt frustra ad soluendam
diffi.

difficultatem. Respondeo pro-
lationes externas inter homi-
nes non solum pertinere in-
trinsecè ad loquutionem, sed
esse id, quod tantum loquutio
dicit in recto; sunt enim voces,
id quod constituit obiectiuè
vim manifestatiuam concep-
tus; sed tamen ad denomina-
tionem loquutionis exigunt
in obliquo dependentiam à
conceptu interiori; nec tamen
ideò requirunt aliam volunta-
tè liberā, quā imperiū illius ap-
prehensionis internæ, quia tale
imperium dum vult eam ap-
prehensionem, intendit neces-
sariò eam, vt medium ad ma-
nifestationem, & consequenter
simul imperat prolationem,
vorum completiuam manife-
stationis; vel determinat volū-

tatem ad talem prolationem imperandam; non vt integram loquutionem, sed vt vltimum loquutionis complementum. Ex quibus patet non sequi inconueniens superius allatum; quod idem alliciatur à bonitate sui ipsius: Voluntas enim quæ habet pro obiecto loquutionem integram, ac proindè quæ est contradistincta, & secundum rem, & secundum cōceptum à toto eo, quod in loquutione includitur, est voluntas imperans ipsas voces internas, vtpotè quæ non sunt imperabiles, nisi ad finem loquendi, & sic ponendi coetera omnia quæ pertinent intrinsecè ad loquutionem.